

NA SZKOLNEJ ŁAWIE

M I E S I Ę C Z N I K.

Pismo ostrowieckiej młodzieży szkolnej.

T R E Ś Ć N U M E R U:

1. W rocznicę odzyskania niepodległości Polski. 2. Hołd Józefowi Piłsudskiemu w dniu 11 listopada. 3. Czego nas nauczyła wiekowa niewola. 4. Czy rzeczywiście jesteśmy wolni? 5. Oszczędność w życiu społeczeństwa. 6. Na cmentarzu. 7. Ś. p. Alinka Jaślanówna. 8. Świt. 9. List absolwenta. 10. Lekcja przyrody. 11. Mówią że.. 12. Kącik redakcji.

W rocznicę odzyskania niepodległości Polski.

Minął okres niewoli, minął okres pełen jęków, cierpień i skarg bolesnych, skarg, które płynęły, jak wzburzona lava z tysiąca, tysiąca ust najlepszych synów Ojczyzny, najgorętszych serc, które umiłowały ziemię ojczystą, oblały jej skronie krwią własną. Te serca szlachetne, kołaczące nie ślepą i bezwiedną, lecz świadomą praw i mocy walką o wolność, stanęły piersią w pierś, ramię w ramię do walki z wrogiem, który chciał zabić; wyrwać z dusz polskich, pełnych zapału i miłości, poczucie narodowe, patriotyczne. I zapaliły się te serca ogniem nieograniczonej miłości i poświęcenia, a paliły dopóty, dopóki ich potężne tętna biły. Zrzuciły hańbiące jarzmo niewoli, która ongiś pognęła hen, daleko, bo aż w tajgi Sybiru i okuła w kajdany najtęższe mózgi Ojczyzny. Upadła Polska, lecz dusza Jej, okaleczona, zraniona tyle razy, zboleła i skołataną, nie umarła, bo nie umarła wiara w siły i w żywotność narodu. A ta potężna, żywiołowa wiara ziściła sny i marzenia największych bojowników, męczenników, naj-

wiekszych myślicieli i wieszczów w wielo-pomnym dniu **11 listopada 1918 roku**. I teraz widzę wdali omgloną przeszłość Polski, która staje, jak żywa i prawdziwa, przed nami zawsze pamiętnego dnia 11 listopada, dnia, który wyrył w naszych sercach, jak w śpiżu, niezatartą pamięć chwili radosnej, chwili odzyskania wolności, niepodległości. 11 listopada to data pamiętna, wielka niezapomniana dla nas Polaków. To chwila radosna, pełna podniosłego uczucia patriotycznego, które wyłoniło się z mroków niewoli, podeptało bolesne knuty bata zaborczego, wyrwało z katuszy znękane w boju dusze najświatlejszych i najszlachetniejszych obywateli, a ogarnęło wichrem odrodzenia całą naród. W tym dniu wybiła na zegarze dziejowym godzina wolności, zaświtała nad rodzącą się Polską, nową i młodą, jutrenka swobody, wzeszło słońce niepodległości, rzucając świetliste promienie w mroki umysłów, wzbudzonych do gorączkowej i wytężonej pracy na niepodległym zagonie.

I. K. (Gimn. Żeńskie).

Hold Józefowi Piłsudskiemu

w dniu 11 listopada.

Uleciałeś od nas, Nieśmiertelny Wodzu nasz!

Zostawiłeś nam Polskę wolną, niepodległą!

Wyrąbałeś granice Jej genjuszem swego umysłu, hartem woli i ducha mężnego. Złożyłeś na jej ołtarzu sztandar wolności. Zbudowałeś Ją z okrucich, rozgrabionych rękami zaborców, spojęs wężem nierozwalnym rozproszone wichrem niewoli, a skołatane ustawicznym bojem serca Twych szlachetnych rycerzy! Pognałeś z błyskawiczną szybkością trzech obcych orłów! Wzbiłeś się nad poziomy, nad pył przyziemnego egoizmu, zaczerpnąłeś z głębin własnego serca ogrom miłości głębokiej i młodzieńczego zapалу, wzbudziłeś zasklepiate serca do walki o samoistny byt.

Twoje nieśmiertelne idee, Wodzu, utkwiły w sercach naszych! Twoje idee szlachetne, jasne i czyste utorują nam drogę do przyszłego szczęścia!

A Twoje czyny, okryte sławą i blaskiem świetnych zwycięstw, zapisane we wdzięcznej pamięci, czcimy w myśli i sercach naszych! Tyś, Wodzu, w walce z żywiołem, natchniony duchem zdobywczym, ofiarnym poświęceniem, zdobył obfity plon, zdobyłeś sztandar wolnej Polski, który dumnie powiewa wśród sztandarów innych narodów. Tyś, Wodzu, zapalił płomieniem miłości bra-

terskiej wszystkie serca, które bezimiennie składały i składają ofiarne życie dla Twych idei.

I tym, co poległi, i Tobie, Wodzu, dziś, w dniu święta całego narodu, złożmy hold!

Uczcijmy zbiorową zasługę poległych bohaterów, co zginęli bez skargi, bez wyrzutu bóleści, co zginęli mężnie dla dobra Ojczyzny! Złożmy hold i tym, których może imiona pogrzażyły się w niepamięci, lecz hart ducha i umiłowanie Ojczyzny zachowały dla przyszłych pokoleń!

Dziś uczcijmy pamięć Twego życia, pełnego bohaterskich wysiłków i poświęcenia dla sprawy narodowej.

Dziś, w siedemnastą rocznicę odzyskania niepodległości, wnieśmy hymn pochwalny, a potężne jego echo niech zelektryzuje wszystkie serca!

Niech serca te zabiją wspólną i zgodną nutą miłości braterskiej w tak ważnej chwili dziejów naszych!

Niech pryśnie odwieczna zapora-kastowa, niech złączą się wszyscy w uścisku bratnim, by oddać nieśmiertelnym czynom Twoim cześć!

Ty zostaniesz naszym duchowym przewodnikiem, Twoje idee będą gwiazdą przewodnią wśród znojów ciężkich chwil dziejowych!

„Aleyone“ (Hymn. Żeńskie)

Czego nas nauczyła wiekowa niewola.

Siedemnaście lat temu z pożogi wojennej, z chaosu rewolucyj i przerwotów, z morza przelanej krwi odrodziło się państwo polskie do bytu niepodległego. Ponure, jesienne dni listopadowe opromieniło Polakom słońce wiosennej radości, zwiastujące odzyskanie wolnej Ojczyzny.

Dziś, gdy już jesteśmy wolni i niezależni, sięgnijmy myślami wstecz i postawmy sobie raz jeszcze przed oczy fakt, który świad-

czy, że, jeśli Polska do życia wolnego wróciła, jest to dziełem czynu, a nie bierności i tępego trwania w niewolniczym letargu.

A długo trwała Polska w uśpieniu; — całkiem daleka od myśli zbawiennych reform, rozwarcholona, rozkrzyczana i rozsejmowana, łatwo stała się łupem naszych zaborczych sąsiadów. Bo oto nie tylko zaniedbano obowiązek płacenia pieniędzy na rzecz powiększenia skarbu i stworzenia wojska,

lecz także zapomniano o konieczności poświęcenia, przelania krwi, jaka była potrzebna, by uratować państwo

Dopiero po pewnym czasie trwania w smutnej rzeczywistości budzi się u nas poczucie narodowe i samozaparcie osobiste w imię szczęścia i dobra ojczyzny: Wybuchają one po drugich powstania.. Polska budzi się, by zerwać kajdany, w które tak bezlitośnie ją zakuto... Już nie pewna grupa, ale cały naród dąży do odzyskania niepodległości. Każdy widzi i dokładnie zdaje sobie z tego sprawę, że zaborcy pragną nie tylko zniszczyć sam naród polski przez zgermanizowanie albo zrusyfikowanie, lecz także wyzuć go z ziemi ojczystej.

Jakże skuteczną i pożyteczną szkołą życia była dla nas wiekowa niewola!

Nahajka kozacka uczy nas patriotyzmu i pozytywnej pracy dla państwa. Obłuda austriacka usuwa z nas niepotrzebny romantyzm i „don-kiszoterję”, z powodu której laliśmy krew na wszystkich frontach świata, nie zyskując oprócz sławy żadnej realnej nagrody. Buta niemiecka uczy — o, jak dobrze nas uczy — solidarności i współpracy. Nareszcie społeczeństwo po długich i smutnych doświadczeniach zaczyna rozumieć znaczenie morza dla Polski, bez którego dzisiaj niepodległość gospodarcza Polski łatwo może się stać iluzją. A nie masz niepodległości politycznej bez niezależności gospodarczej!

Po odzyskaniu wolności cały naród nie szczędzi sił i ofiar, tak też dzięki temu utrwailiśmy nasz byt niepodległy i staliśmy się państwem, o którym już nikt po wiedzieć nie może, że jest sezonowem, niezdolnem do życia niepodległego. Praca,

jakiej dokonaliśmy na naszym wybrzeżu czy też w dziedzinie wojskowości, przekonała świat cały o naszych zdolnościach i niewzruszonym dążeniu do zajęcia takiego stanowiska, do jakiego ma prawo wielki, 30-milj. naród, mający za sobą wielowiekową tradycję.

Ostatnie pięć lat kryzysu światowego, niszczącego, jak wojna, zadały naszemu organizmowi państwowemu i społecznemu dotkliwie, bolesne rany. Zatałmowały postęp odbudowy i krzepnięcia państwa, z drugiej jednak strony zwróciły uwagę na zasadnicze błędy, tkwiące u podstaw naszego życia zbiorowego. Szczególnie teraz każdy widzi, że wyrządzono nam wielką krzywdę, kiedy w jednym z punktów traktatu wersalskiego zaciągnięto stryczek na rozwój życia gospodarczego Polski przez narzucenie nam obcego pośrednika, który odgrywa rolę pasorzyty, wysysając z nas wszystkie żywotne soki.

Dziś wiemy dobrze, jak niedoskonałym jest jeszcze nasz organizm, państwo, jak poważne choroby go trapią, jak radykalnych zabiegów potrzebuje, by ozdowieć i skrzepnąć całkowicie, by stać się takim, jakim pragniemy, by był...

Uwolnić się od obcych wpływów, czynnie przecząc głoszonemu przez nie-polskie żywioły ideom pacyfistycznym, nie szczędzić ofiar na rzecz armji narodowej, podać rękę pogrążonemu w niedoli chłopu i robotnikowi i wogóle stworzyć takie warunki życia, aby każdy Polak był w swem państwie wolny pod każdym względem — oto wielkie zadania, jakie nas czekają.

W. J. kl. VIII. G. M.

Czy rzeczywiście jesteśmy wolni?

Dziwne zapytanie ciśnie się na usta w rocznicę odzyskania niepodległości, pytanie, nad którym musimy się głęboko zastanowić i odpowiedzieć na nie z całą szczerością zdrowego rozsądku, bez akompanjamentu

naszego patriotyzmu, wzbudzonego wspomnieniem walk i krwi ofiarnej naszych rówieśników.

Wolność narodu wspiera swój byt realny na trzech skałach granitowych, jakie-

mi są: wolność polityczna, gospodarcza i kulturalna.

My Polacy dopiero na jednej skale oparliśmy swój byt narodowy: na wolności politycznej.

Skala ta, na której wsparła się cała Rzeczpospolita, skruszy się, jeżeli wspólnym wysiłkiem milionów ramion mocarnych nie podłoczymy pod podwaliny naszej państwowości dwu jeszcze głazów, twardych, jako marmur, które toczą się coraz głębiej w otchłań, spychane milionami rąk, przeciwnych Polsce silnej.

My nie jesteśmy wolni. Rozkuto nas jedynie z kajdan, pozostawiając nadal w więzieniu.

Skrepowani jesteśmy, jako naród, gospodarczo.

Przemyśl, w obcych rękach lub na obcych kapitałach wsparty, nie może zagwarantować Polsce siły ekonomicznej. Handel, który winien podnieść dobrobyt narodu, zraszającego krwią swą każdą piędź ziemi zdobytej, żywi tych, dla których interesem było zniesienie granicy polsko-rosyjskiej.

Czy Orzeł Biały może łot swój wzbicić w niebiosy i tchrienie wolności poczuć pod skrzydłami swemi, gdy siły żywotne mu odebrano? Nie! Tak i Polska nie stanie się potężną, w całym tego słowa znaczeniu, dopóki siła ekonomiczna tkwi w obcych rękach.

Drugim czynnikiem, który decyduje o mocy państwa, to możność i wolność nieskrepowanego rozwoju kulturalnego.

Czy my czujemy tę wolność? Niel! Potrzykroć nie!

Nawał książek tendencyjnych skierowuje myśli człowieka w ciasne łożysko, wytknięte przez jednostki. Do literatury naszej wtargnęły czynniki obce duchem i strukturą wewnętrzną, które swą twórczością, niezgodną z potrzebami duchowymi narodu, kształtują fałszywy światopogląd społeczeństwa. Dowodem tego są liczne książki autorów nie polskich, którzy niemoralność starają się zaszcześcić w naród, a więc zniszczyć jego spójność i siłę wewnętrzną.

W walce o rządy nad duszami nie przebiegają przeciwnicy w środkach, zmuszając niejednokrotnie nienaturalnymi środkami do wyznawania narzuconej idei. Walka ta zaostrza się, wynikiem zaś jej jest ciągle krepowanie swobodnego rozwoju intelektualnego. Przez zmuszanie do uznawania za najlepsze poglądów jednostek ogranicza się wysiłek twórczy myśli całego społeczeństwa i kępuje się samodzielność.

Czy taka wolność kulturalna daje narodowi poczucie samoistności niezależności, pełnej wolności?

Czy więc wolni jesteśmy?

Każda żyjąca istota, którą ból nie do zniesienia gnębi, czując lekkie choćby polepszenie, staje się szczęśliwą i nie odczuwa już prawie bólu, którego w normalnych warunkach znieśćby nie mogła.

Tak i naród polski, odzyskawszy niepodległość polityczną, szczęśliwym się czuje, nie widząc, że nadal w niewoli pozostaje, w niewoli gospodarczej i kulturalnej.

Nie wolno nam myśleć o ciepłym życiu rodzinnym, o szczęściu osobistym, nawet o matce swojej, dopóki Orzeł Biały sił nie odzyska i szumem swych skrzydeł mocarnych nie dowiedzie, że odpłynęła od serca, mózgu i mięśni krew zepsuta, czarna, skażona jadem.

Koledzy!

Rówieśnicy nasi wywalczyli nam Polskę wolną politycznie, założyli jeden z kamieni węgielnych pod zręby Nowej Polski. My musimy skupić wszystkie swe siły, wryć się w ziemię, podeprzeć głazy, które w przepaść się stoczyły i wysiłkiem nadludzkim dźwignąć je pod gmach naszej Rzeczypospolitej, by, na trzech opokach z granitu wsparta, dumnie i śmiało mogła spojrzeć w przyszłość.

B. J. Kł. VIII.

**Czy jesteś już członkiem
Polskiego Czerwonego
Krzyża?**

Oszczędność w życiu społeczeństwa.

Chcąc się przekonać o wartości i doniosłości pięknych idei oszczędnościowych w życiu obecnym, uchyłmy zlekka rąbek przeszłości.

Z przykrością możemy skonstatować, że dawniej ludzie nie liczyli się z groszem — wydawali i szastali pieniędzmi na wszystkie strony, pewni, że „jakoś tam będzie ...”

Tylko z powodu nieuświadomienia poprostu marnowały się niekiedy olbrzymie kapitały, przechowywane w skarbach, w starych garnkach w ziemi, w piecach, w sieniach, w pończochach, lub, wypożyczone na procent, przepadały w nieuczciwych rękach dłużników. Czas jednak i ustawiczna walka o byt zmieniły cokolwiek dawne przekonania.

Nie mam z czego zaoszczędzić — słyszy się niejednokrotnie. Główną przyczyną rzekomych trudności nie są zbyt niskie dochody, ale nieumiejętność oszczędzania. Nie potrafimy gospodarzyć racjonalnie swymi dochodami, nie umiemy szanować pieniędzy i mimo szczerych chęci niema istotnie z czego oszczędzać. Nie będzie jednak rzeczą niemożliwą lub trudną, gdy nauczymy się oszczędzać rozum-

nie, to jest, gdy będziemy stosowali tak zwaną — „oszczędność systematyczną, czyli celową i stałą”.

Oszczędność celowa ma specjalne znaczenie dla młodzieży, gdyż zgóry upatrzony cel tej oszczędności stanowi silną podniętę do systematycznego składania, a niejednokrotnie każe zrezygnować i odmówić sobie przyjemności, po których pozostaje najczęściej żal z powodu utraconych pieniędzy.

Dziś każdy prawy obywatel, dbający o zabezpieczenie sobie i rodzinie bytu, powinien oszczędzać. A lokatą kapitału, zamiast dawnych schowków i sienników, winna być Kasa Oszczędnościowa, gdzie pieniądź, będąc w stałym obiegu, nabiera wartości, żyje i procentuje, przysparzając tem samem znaczne korzyści.

Dobrobyt państwa zależny jest i pozostaje w ścisłym związku z życiem jednostki. A więc tylko przez uczciwą, solidarną oraz racjonalną oszczędność zdobędzie państwo trwały i niezależny byt w imię wielkiej maksymy:

„Oszczędnością i pracą
Narody się bogacą”.

K. K. O. (S. H. kurs III).

Na cmentarzu.

Tu chatka zwykła, a tam kamienica,
Tu cichy grobek, tam znów murowany,
Tu tylko krzyżyk — tam cała kaplica,
Tu ścianki z cegły, tam z marmuru ściany.
Lecz, czy z marmuru, czy też ściany z cegły,
To w nich zamieszka jednaki, choć inny.
Czy na barłogu, czy na puchach legły,
Dla świata wielki lub grzeszny i winny.
Lecz tu w ich państwie oni równi sobie.
Na nic marmury czy lśniące granity.
Tu zwie się każdy umarłym — bo w grobie,
Bo leży siecią tajemnic okryty.

A ponad niemi wznoszą się strzeliście
Topol wysmukłe i dumne korony,
A brzoź drgające cichem łkaniem liście
Szepczą wieczyste: „Pan nasz pochwalony.”
Są ludzie, którzy, jak wieszcz wielki pisał,
Choć są na świecie, ale nie dla świata,

Oni płakali tak, by nikt nie słyszał,
Nie mając Matki, Siostry, ani Brata.

Ci ludzie, błądząc, chodzą zamyśleni.
I nic nie myśląc, myślą bardzo wiele.
Ich myśl przebija się w tajnie przestrzeni,
Jak myśl nędzarza, zwabiona weselem.
I oni, łącząc swoje ciche głosy,
Płaczą z brzożami, jak z siostrami swemi,
A wicher rzuca ich ból pod niebiosy,
Pod stopy temu, co dał życie ziemi.

W tym bólu wielkim, w tym żalosnym głosie
Ciche pytanie zwolna — drżące — płynie,
We łzach skąpane jako w chłodnej rosie:
„Czy prośba nasza hen w wichrach nie
zginie?..”

„Czy nie opuścisz swych bezradnych dzieci?”
Tak coś cichutko w sercach im łoczące,
Gdy wtem z poszumem głos z góry poleci:
„Mabete fiducia et ite in pace”.

„Markiza” S. H.

Ś. † P.

Alinka Jaślanówna

Dnia 10-go października r. b. umarła ś. p. Alinka Jaślanówna, uczennica klasy II. Gimn. Żeńskiego im. St. Staszica w Ostrowcu. Już prawie od początku roku szkolnego choroba zmuszała ją do pozostawiania w domu. Leżała dosyć długo i leczyli ją niemal wszyscy doktorzy naszego miasta, lecz poradzić chorobie nie mogli.

Kiedy nastąpiło nagłe pogorszenie, postanowiono odwieźć ją do Warszawy. Niedługo jednak tam była, bo pojechała we środę rano, a wieczorem zakończyła swoje tak krótkie życie. O jej śmierci dowiedzieliśmy się dopiero w sobotę. Po ukończeniu lekcji piątej weszła do naszej klasy p. Dyrektorka i oznajmiła nam tę smutną wiadomość. Wszystkie wybuchnęłyśmy głośnym płaczem. Długo nie mogłyśmy się uspokoić i uwierzyć w to, co się stało. Kochałyśmy ją bardzo, bo jako koleżanka była dobra i miła.

W sobotę wieczorem przywieziono zwłoki Alinki autem pogrzebowym wprost do kościoła św. Michała. Złożono je w kaplicy na katafelku, przystrojonym w kwiaty i wieńce, przyniesione przez nas i dzieci szkoły powszechnej.

Następnego dnia o godz. 5 po poł. odbył się pogrzeb. Orszak pogrzebowy był bardzo liczny. Klasa nasza, pogrążona w smutku, z okrytymi krepą znaczkami i tarczami, szła na początku orszaku, niosąc wieńce i kwiaty.

Straty tak drogiej naszym sercom koleżanki odczuwa cała szkoła, ale nasza klasa najbardziej, bo nam była ona najbliższą. Co kilka dni odwiedzamy grób Alinki i zanosimy świeże kwiaty. Pomimo, że zobaczyć jej już nie możemy, jednak między nami ona jest i żyje.

„Dziunia“ kl. II. G. Ż.

Świt.

Świt...

Na wschodzie brzaski budzą się złote,
A hen — wdali...

Słysząc dzwonów rotę.

Świt...

Budzi się ziemia, we mgły spowita,
A z nią... małe pachole.

Myśl jego gdzieś hen ukryta —

Nóżki drobne depczą czarną rolę.

W ręku sęk duży, jego obrona,
On pełni tutaj straż!

W myśli gdzieś błądzi Marji Korona,
A usta szepczą — Ojciec Nasz...

Świt... Świt... Świt.

Budzi się dzień,

W oddali słysząc dzwony,

Pachole klęczy i szepcze —

Niech będzie Chrystus pochwalony.

Wirginja. S. H.

2)

List absolwenta.

... Walę więc na plac Narutowicza, gdzie wznosi się okazały, ośmiopiętrowy gmach F.D.A. (Fundacji Domów Akademickich). W hallu ruch, niczem na Marszałkowskiej; ludzie biegają, wnoszą i znoszą kufry, toboły, walizy, turkoczają dzwonki telefonów, portjer wciąż coś zapisuje w wielkiej księdze.. Sądząc po ilości bagażu, trzeba się spieszyć z wynajęciem pokoju. Kieruję się więc odrazu do drzwi z napisem: „Sekretariat“ „Kwestura“. Wchodzę.. ooo, psiakość! to już nie „ogonek“, to ogon, długi, niczem ogon bazyliuszka, którego w Spale inscenizowali wileńscy harcerze ... Czem prędzej przedłużam moją mizerną osobą ów ogon o jeszcze jeden człon, żalując, że nie jstem Chińczykiem, bo moja

słowiańska cierpliwość okazała się mocno niewystarczająca. Na mniej ciekawe szczegóły spuszczałem zasłone, dość że po upływie 2 dni stałem się za cenę 30 zł. szczęśliwym mieszkańcem dość miłego pokoiku. Wprawdzie ściany były dawno malowane, bo w jednym miejscu można było na nich dostrzec jakieś piszczelę i kości miednicy, pamiątkę po lokatorze — medyku, a w innym — czerniły się skompletowane wzory matematyczne, ale to wszystko znikło wobec plusów w postaci umywalki z wodą bieżącą, szafki ściennej i kredensiku, a obok w korytarzu — kuchenki gazowej i zlewu do mycia naczyń. Pod względem wygód dom akademicki stoi o całe niebo wyżej od wszelkich pokoi „z wygodami” na mieście i dlatego, jeśli kto chce mieszkać wygodnie, niech się zawczasu postara o miejsce F. D. A.

Dobijwszy do portu, mogłem się rozejrzeć po otoczeniu i zwiedzić gmach „od piwnic do strychu”. Kompleks domów akademickich składa się z głównego, ośmiopiętrowego gmachu i z dwóch bocznych, kilkupiętrowych pawilonów, połączonych z głównym łukowato wygiętymi, obszernymi korytarzami w jedną całość. Wewnątrz znajdują się dwa podwórza z kortami tenisowymi, placami do siatkówki, garażami etc. W podziemiach gł. gmachu jest pływalnia, na parterze — sala gimnastyczna i balowa, wyżej — czytelnia i biblioteka, a na dachu — taras, z którego roztacza się widok na całą południowo-zachodnią dzielnicę Warszawy: Dołem kręcą się ludzie — mrówki, krążą żuki — samochody, a nad lotniskiem mokotowskim samoloty wyczyniają akrobacje, błyskając w jesiennym, słońcu srebrnymi skrzydłami. Na północy snują się dymy Pragi, a w śródmieściu z pośród iglic kościołów wynurza się „drapacz chmur”, 16-piętrowy Prudential House.

Mieszkam w zacisznym, bocznym pawilonie, w samym jego końcu. Okno wychodzi na cichą uliczkę Mochnackiego, którą codziennie o godz. 1.45 przechodzą „zielone

panny” z pod znaku czterołistnej koniczyny. Widocznie ich pensja znajduje się gdzieś niedaleko. Nazwałem je tak, ponieważ noszą ciemno-zielone płaszczyki i także berety z wyszytym listkiem koniczyny; wygląda to bardzo malowniczo... Ha, gdybym był młodszy, dziewczyno...

Panta rei — wszystko płynie — popłynęły i moje szkolne lata. Pamiętajcie zawsze wydobyć z każdej chwili to, co jest w niej najpiękniejszego, a wtedy nigdy nie będziecie żałować minionych lat. Jeśli szkolne czasy wydają się Wam szare i bezbarwne, jest to Waszą wyłączną winą.

Nie wiem, czy mnie zrozumiecie — więc mniejsza z tem.

Ponieważ mieszkam w 2-osobowym pokoju, więc niedawno wprowadził się do mnie współlokator, student S.G.G.W. Ten człowiek ma wielkie nieszczęście ze swoją uczelnią, bo z reguły jeden wykład odbywa się na Rakowieckiej, drugi na Miodowej (zobaczcie na planie, gdzie to jest!), a trzeci na placu Zbawiciela. Ów męczennik niema forsy na tramwaje, krąży więc per pedes między wyżej wymienionymi punktami granicznymi (w sumie coś około 15 kilometrów. Pół biedy, gdy jest ładna pogoda, ale skoro w dzień słotny usłyszę na korytarzu zgrzytanie zębów, wiem, że to wraca mój lokator, i napycham waty do uszu, aby nie słyszeć grzmiącego monologu na temat „wygody” urządzeń S.G.G.W. Pocieszam go, że nic z tego wysiłku nie idzie na marne, bo za parę lat, oprócz tytułu inżyniera-leśnika, będzie się mógł ubiegać o tytuł szampjona w marszu ulicznym, ale ten niewdzięcznik nie ocenia mych dobrych intencji i dla uspokojenia idzie do teatru, którego jest namiętnym wielbicielem. Ja w najbliższym czasie również wybieram się do teatru na „Króla Lira”, „Pana Damazego” lub „Rose-Marie”. Ale o tem następnym razem.

C. K.

P.S. Jeśli ktoś z czytelników ma ochotę do mnie skrobnąć, to podaję adres: Akademicka 5, pokój 37/II.

Lekcja przyrody.

Profesor wszedł na katedrę i, obrzucawszy klasę badawczym wzrokiem, wywołał pierwszego z brzegu ucznia:

— Cykalski, opisz mi człowieka.

— Pa ... panie ... psorze, na dziś zadana była świnia.

— Siadaj! Pętać się, co wiesz o człowieku?

— Człowiek składa się z głowy, szyi, tułowia, rąk i nóg.

— Dobrze. Opisz mi głowę.

— Gło ... głowa jest na samej górze.

Na głowie są włosy, a jak niema włosów, to jest łysina. Głowa służy do myślenia i do noszenia kapelusza. W głowie ma czasami człowiek mózg, ale nie każdy.

W głowie są umieszczone oczy, które mi służą do patrzenia. U kobiet jeszcze służą do mru-gania.

— Siadaj! Drygalski, co jest pod oczami?

— Pod oczami jest nos, którym człowiek wącha. Oprócz tego nos służy do noszenia okula-rów i do kataru.

— Co jest po bokach głowy?

Po bokach głowy ma człowiek uszy. Jedno prawie, a drugie lewe.

Uszy służą do tego, żeby do nich mówić sekrety albo coś takiego, czego głośno mówić nie wolno. Kobiętom służą jeszcze uszy do noszenia drogich kamieni.

— Siadaj! Bychnicki, opisz mi usta.

— Usta służą do jedzenia, mówienia i do całowania się. U kobiet nazywają się buzią, cho-ciaż czasem są bardzo wielkie.

— Co się znajduje w ustach?

— W ustach znajduje się język, który służy do obliźywania się i do nalepiania marek pocztowych. Są tam również zęby, które bywają albo własne, albo sztuczne.

— Dobrze. Ptasinski, ile masz zębów?

— Trzydzieści.

— Nic nie umiesz. siadaj!

Trzydzieści dwa, a nie trzydzieści.

— Kiedy panie p...sorze ja mam tylko trzy-dzieści, bo w zeszłym tygodniu starszy brat mi dwa wybił.

— Powiedz mi, do czego służy szyja?

— Do noszenia kołnierzyków i ... i ... i już wiem ... do wieszania człowieka.

T. K. kl. II b.

Mówią że...

... profesorowie „krzywem okiem” pat-rzą się na sportowców i ci boją się przy-chodzić na treningi, a zarząd G. K. S. mart-wi się z tego powodu.

... największe zdolności w jednostron-nem krytykowaniu pracy w zarządach róż-nych sekcji „Br. Pom.” posiadają ci, któ-rzy dotychczas absolutnie nic nie zdziałali w kierunku rozwoju danych sekcji.

Gimn. Męskie.

Są do nabycia u admi-nistracji dawne rocz-niki „Na szkolnej ławie” w cenie 25 gr.

Kącik Redakcji.

Z wielką radością stwierdziliśmy, że w mie-sięcu tym prace, jakie wpłynęły, były liczne i pod względem treści stosunkowo lepsze, to też dzięku-jemy bardzo Kol. Kol. Korespondentkom i Korespon-dentom za współpracę i prosimy o dalsze artykuły.

Chcemy, by numer grudniowy był poświęcony Stefanowi Żeromskiemu w związku z dziesięciole-ciem jego śmierci, zatem chętnie będą widziane prace, traktujące o jego życiu, twórczości, związa-nej szczególnie z tutejszemi okolicami i t. p.

Zapisz się na członka

L. O. P. P.

REDAKCJA { Życki W.
Wójcikowska B.
Kwiatkówna B.

ADMINISTRACJA { Pękałski J.
Guzerówna J.
Szlochówna K.

Wydawca: Bratnia Pomoc Uczniów Państw. Gimnazjum Męskiego w Ostrowcu.